ODLUKA (EU) 2023/672 EUROPSKE SREDIŠNJE BANKE

od 10. ožujka 2023.

o prenošenju ovlasti za donošenje odluka o nadzorima na licu mjesta i provjerama internih modela (ESB/2023/5)

UPRAVNO VIJEĆE EUROPSKE SREDIŠNJE BANKE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Direktivu 2013/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o pristupanju djelatnosti kreditnih institucija i bonitetnom nadzoru nad kreditnim institucijama, izmjeni Direktive 2002/87/EZ te stavljanju izvan snage direktiva 2006/48/EZ i 2006/49/EZ ([1]), a posebno njezin članak 99.,

uzimajući u obzir Uredbu Vijeća (EU) br. 1024/2013 od 15. listopada 2013. o dodjeli određenih zadaća Europskoj središnjoj banci u vezi s politikama bonitetnog nadzora kreditnih institucija ([2]), a posebno njezine članke 11. i 12.,

uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 468/2014 Europske središnje banke od 16. travnja 2014. o uspostavljanju okvira za suradnju unutar jedinstvenog nadzornog mehanizma između Europske središnje banke i nacionalnih nadležnih tijela te s nacionalnim imenovanim tijelima (Okvirna uredba o SSM-u) (ESB/2014/17) ([3]), a posebno njezine članke 143., 144., 145. i 146.,

uzimajući u obzir Odluku (EU) 2017/933 Europske središnje banke od 16. studenoga 2016. o općem okviru za prenošenje ovlasti za donošenje odluka za pravne instrumente povezane s nadzornim zadaćama (ESB/2016/40) ([4]), a posebno njezin članak 4.,

budući da:

(1) Unutar okvira članka 6. Uredbe (EU) br. 1024/2013, Europska središnja banka (ESB) obavlja isključivu zadaću nadzora kreditnih institucija u cilju osiguravanja dosljedne primjene nadzornih standarda, jačanja financijske stabilnosti i osiguravanja jednakih uvjeta.

(2) U skladu s člankom 12. Uredbe (EU) br. 1024/2013, ESB može, u svrhu provođenja zadaća koje su mu dodijeljene tom Uredbom, provoditi sve nužne nadzore na licu mjesta u poslovnim prostorijama pravnih osoba iz članka 10. stavka 1. te Uredbe i svakog drugog poduzeća uključenog u nadzor na konsolidiranoj osnovi ako je ESB konsolidacijsko nadzorno tijelo u skladu s člankom 4. stavkom 1. točkom (g) te Uredbe.

(3) U skladu s člankom 99. stavkom 1. Direktive 2013/36/EU ESB, kao nadležno tijelo, jednom godišnje donosi odluku ESB-a o planu nadzora (engl. *supervisory examination programme*, SEP) (dalje u tekstu: „odluka o SEP-u") koja, među ostalim, sadržava plan nadzora u prostorijama kojima se koristi institucija, uključujući njezine podružnice i društva kćeri koja su osnovana u drugim državama članicama u skladu s člancima 52., 119. i 122. Direktive 2013/36/EU. Konkretno, SEP se odnosi na nadzore na licu mjesta rizika institucije, kontrole rizika i upravljanje rizicima te nadzore na licu mjesta dubinskih procjena internih modela koje institucija upotrebljava za izračun kapitalnih zahtjeva, posebno u pogledu metodologija, ekonomske primjerenosti, rizika, kontrole rizika i upravljanja rizicima.

([1]) SL L 176, 27.6.2013., str. 338.
([2]) SL L 287, 29.10.2013., str. 63.
([3]) SL L 141, 14.5.2014., str. 1.
([4]) SL L 141, 1.6.2017., str. 14.

(4) Odluka o SEP-u može se izmijeniti tijekom godine kako bi se uzeli u obzir operativne potrebe ESB-a, promjene okolnosti u nadziranim subjektima ili zahtjevi nadziranih subjekata te kako bi se osiguralo učinkovito provođenje planiranih nadzora. Izmjene odluke o SEP-u moraju se izvršiti odlukom koju donosi ESB. Takvom odlukom o izmjeni mogu se predvidjeti ukidanje odobrenih nadzora, izmjena opsega planiranih nadzora ili uključivanje dodatnih nadzora u SEP za određenu godinu. U skladu s člankom 12. stavkom 3. Uredbe (EU) br. 1024/2013 nadzirana pravna osoba obavješćuje se o odluci ESB-a o provedbi nadzora na licu mjesta ili provjere internih modela prije početka nadzora.

(5) Kako bi se olakšao postupak odlučivanja i omogućilo ESB-u da učinkovito odgovori na promjene okolnosti u nadziranim subjektima koje utječu na provođenje i opseg planiranih nadzora, potrebna je odluka o prenošenju ovlasti u vezi s donošenjem odluka o izmjeni odluka o SEP-u. Odluka o prenošenju ovlasti trebala bi omogućiti slučajeve u kojima jedna odluka o prenošenju ovlasti uključuje izmjene više planiranih nadzora. Sud Europske unije prepoznao je da je prenošenje ovlasti može biti neophodno radi omogućavanja instituciji od koje se zahtijeva donošenje značajnog broja odluka da obavlja svoje dužnosti. Slično tome, prepoznao je potrebu osiguravanja da tijela nadležna za donošenje odluka mogu djelovati na načelu svojstvenom svim institucionalnim sustavima ([5]).

(6) Prenošenje ovlasti za donošenje odluka trebalo bi biti ograničeno i razmjerno, a opseg prenošenja treba biti jasno utvrđen.

(7) Upravno vijeće odlučilo je 24. lipnja 2020. uspostaviti blisku suradnju između ESB-a i Republike Bugarske ([6]). Člankom 7. stavkom 1. Uredbe (EU) br. 1024/2013 predviđeno je da za obavljanje određenih zadaća u vezi s kreditnim institucijama osnovanim u državi članici čija valuta nije euro, ako je uspostavljena bliska suradnja u skladu s tim člankom, ESB može dati upute nacionalnom nadležnom tijelu odgovarajuće države članice. Stoga je primjereno uključiti takve upute među akte koje ESB može donijeti prenošenjem ovlasti voditeljima radnih jedinica u skladu s odgovarajućim odredbama ove Odluke.

(8) Odluka (EU) 2017/933 (ESB/2016/40) utvrđuje postupak koji je potrebno poštovati za donošenje odluka o prenošenju ovlasti u vezi s nadzorom i osobama kojima se mogu prenijeti ovlasti za donošenje odluka. Ta Odluka ne utječe na izvršavanje ESB-ovih nadzornih zadaća i bez utjecaja je na nadležnost Nadzornog odbora za predlaganje dovršenih nacrta odluka Upravnom vijeću.

(9) Kada nisu ispunjeni kriteriji za donošenje delegirane odluke, kako su utvrđeni u ovoj Odluci, odluke je potrebno donijeti u skladu s postupkom neisticanja prigovora iz članka 26. stavka 8. Uredbe (EU) br. 1024/2013 i člankom 13.g Odluke ESB/2004/2 Europske središnje banke ([7]). Nadalje, postupak neisticanja prigovora trebao bi se primjenjivati i kada su voditelji radnih jedinica zabrinuti u pogledu ispunjavanja kriterija zbog složenosti procjene ili osjetljivosti pitanja i ako ishod odgovarajuće procjene izravno utječe na drugu odluku te bi stoga isti donositelj odluka trebao istodobno razmotriti odluke kako bi se spriječili proturječni ishodi.

(10) Nadzorne odluke ESB-a mogu biti podvrgnute administrativnom preispitivanju u skladu s člankom 24. Uredbe (EU) br. 1024/2013, a kako je dalje utvrđeno Odlukom ESB/2014/16 Europske središnje banke ([8]). U slučaju takvog administrativnog preispitivanja, Nadzorni odbor trebao bi uzeti u obzir mišljenje Administrativnog odbora za preispitivanja i dostaviti novi nacrt odluke Upravnom vijeću na donošenje u skladu s postupkom neisticanja prigovora,

([5]) Presuda Suda Europske unije od 23. rujna 1986., *AKZO Chemie* protiv *Komisije*, 5/85, ECLI:EU:C:1986:328, stavak 37.; i presuda Suda Europske unije od 26. svibnja 2005., *Carmine Salvatore Tralli* protiv ESB-a, C301/02 P, ECLI:EU:C:2005:306, stavak 59.

([6]) Odluka (EU) 2020/1015 Europske središnje banke od 24. lipnja 2020. o uspostavi bliske suradnje između Europske središnje banke i središnje banke Българска народна банка (Bugarska narodna banka) (ESB/2020/30) (SL L 224 I, 13.7.2020., str. 1.).

([7]) Odluka ESB/2004/2 Europske središnje banke od 19. veljače 2004. o donošenju Poslovnika Europske središnje banke (SL L 80, 18.3.2004., str. 33.).

([8]) Odluka ESB/2014/16 Europske središnje banke od 14. travnja 2014. o osnivanju Administrativnog odbora za preispitivanja i njegovih pravila postupanja (SL L 175, 14.6.2014., str. 47.).

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Definicije

Za potrebe ove Odluke primjenjuju se sljedeće definicije:

1. „plan nadzora” ili „SEP” ima isto značenje kao u članku 99. točki 1. Direktive 2013/36/EU;

2. „odluka o SEP-u” znači odluka ESB-a o planu nadzora;

3. „nadzor na licu mjesta” znači nadzor koji se provodi u poslovnim prostorijama bilo koje pravne osobe iz članka 10. stavka 1. Uredbe (EU) br. 1024/2013 i svakog drugog poduzeća uključenog u nadzor na konsolidiranoj osnovi ako je ESB konsolidacijsko nadzorno tijelo u skladu s člankom 4. stavkom 1. točkom (g) Uredbe (EU) br. 1024/2013;

4. „provjera internih modela” znači nadzor na licu mjesta u vezi s primjenom internih modela za izračun kapitalnih zahtjeva iz Uredbe (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća ([9]) radi donošenja odluke o internim modelima;

5. „nadzor” znači nadzor na licu mjesta ili provjera internih modela;

6. „nadzorna odluka ESB-a” znači nadzorna odluka ESB-a kako je definirana u članku 2. točki 26. Uredbe (EU) br. 468/2014 (ESB/2014/17);

7. „značajni nadzirani subjekt” znači značajni nadzirani subjekt kako je definiran u članku 2. točki 16. Uredbe (EU) br. 468/2014 (ESB/2014/17);

8. „manje značajni nadzirani subjekt” znači manje značajni nadzirani subjekt kako je definiran u članku 2. točki 7. Uredbe (EU) br. 468/2014 (ESB/2014/17);

9. „nadzirani subjekt“ znači jedno od sljedećeg:

   (a) značajna institucija;

   (b) manje značajna institucija o kojoj je ESB donio odluku u skladu s člankom 6. stavkom 5. točkom (b) Uredbe (EU) br. 1024/2013 o tome da će ESB izravno izvršavati sve relevantne ovlasti iz članka 6. stavka 4. te Uredbe;

   (c) bilo koja druga pravna osoba iz članka 10. stavka 1. Uredbe (EU) br. 1024/2013 i svako drugo poduzeće uključeno u nadzor na konsolidiranoj osnovi ako je ESB konsolidacijsko nadzorno tijelo u skladu s člankom 4. stavkom 1. točkom (g) Uredbe (EU) br. 1024/2013;

10. „resursi za SSM” znači članovi osoblja ESB-a i nacionalnih nadležnih tijela koji čine tim za nadzor na licu mjesta u skladu s člankom 144. Uredbe (EU) br. 468/2014 (ESB/2014/17);

11. „odluka o nadzoru na licu mjesta” znači svaka odluka ESB-a o izmjeni odobrene odluke o SEP-u u vezi s jednim planiranim nadzorom na licu mjesta ili više njih;

12. „odluka o provjerama internih modela” znači svaka odluka ESB-a o izmjeni odobrene odluke o SEP-u u vezi s jednom planiranom provjerom internih modela ili više njih;

13. „odluka o prenošenju ovlasti” znači odluka o prenošenju ovlasti kako je definirana u članku 3. točki 2. Odluke (EU) 2017/933 (ESB/2016/40);

14. „delegirana odluka” znači delegirana odluka kako je definirana u članku 3. točki 4. Odluke (EU) 2017/933 (ESB/2016/40);

15. „voditelji radnih jedinica“ znači voditelji radnih jedinica ESB-a kojima je prenesena ovlast za donošenje odluka o nadzorima na licu mjesta i odluka o provjerama internih modela;

([9]) Uredba (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o bonitetnim zahtjevima za kreditne institucije i o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 (SL L 176, 27.6.2013., str. 1.).

16. „postupak neisticanja prigovora” znači postupak utvrđen člankom 26. stavkom 8. Uredbe (EU) br. 1024/2013 i dalje razrađen u članku 13.g Odluke ESB/2004/2;

17. „negativna odluka” znači odluka kojom se proširuje opseg planiranog nadzora na licu mjesta ili planirane provjere internih modela, osim ako je ta odluka donesena na temelju zahtjeva nadziranog subjekta. Odluka s dodatnim odredbama kao što su uvjeti, obveze ili ograničenja smatra se negativnom odlukom osim ako se tim dodatnim odredbama (a) osigurava da nadzirani subjekt ispunjava zahtjeve mjerodavnog prava Unije koji su dogovoreni u pisanom obliku, ili (b) samo potvrđuje jedan postojeći zahtjev ili više njih koje nadzirani subjekt mora ispuniti u skladu s pravom Unije ili se zahtijevaju informacije o ispunjavanju jednog takav zahtjev ili više njih;

18. „osjetljivost” znači osobina ili činjenica koja može imati negativan utjecaj na ugled ESB-a i/ili učinkovito i dosljedno djelovanje jedinstvenog nadzornog mehanizma, uključujući, ali ne ograničavajući se na, sljedeće: (a) ako je odgovarajući nadzirani subjekt bio ili je trenutačno podvrgnut strogim nadzornim mjerama kao što su mjere rane intervencije; (b) nacrt odluke kad bude donesena uspostavit će novi presedan koji može obvezivati ESB u budućnosti; (c) nacrt odluke kada bude donesena može privući negativnu pažnju medija ili javnosti; ili (d) nacionalno nadležno tijelo koje je uspostavilo blisku suradnju s ESB-om izrazi ESB-u svoje neslaganje s prijedlogom nacrta uputa.

Članak 2.

Predmet i područje primjene

1. Ova Odluka utvrđuje kriterije za prenošenje ovlasti za donošenje odluka voditeljima radnih jedinica ESB-a za donošenje odluka o nadzorima na licu mjesta i odluka o provjerama internih modela.

2. Prenošenje ovlasti za donošenje odluka ne dovodi u pitanje nadzornu procjenu koja se provodi radi donošenja nadzornih odluka ESB-a nakon nadzora na licu mjesta i provjere internih modela.

Članak 3.

Prenošenje ovlasti za donošenje odluka o nadzorima na licu mjesta i odluka o provjerama internih modela

1. U skladu s člankom 4. Odluke (EU) 2017/933 (ESB/2016/40), Upravno vijeće ovime prenosi voditeljima radnih jedinica koje je imenovao Izvršni odbor u skladu s člankom 5. te Odluke, ovlast za donošenje sljedećih odluka:

(a) o nadzorima na licu mjesta u skladu s člankom 12. Uredbe (EU) br. 1024/2013;

(b) o provjerama internih modela u skladu s člankom 12. Uredbe (EU) br. 1024/2013.

2. Prenošenje ovlasti za donošenje odluka u skladu sa stavkom 1. primjenjuje se na:

(a) ESB-ovo donošenje odluka;

(b) ESB-ovo donošenje uputa upućeno, na temelju članka 7. Uredbe (EU) br. 1024/2013, nacionalnim nadležnim tijelima s kojima je ESB uspostavio blisku suradnju.

3. Odluke o nadzorima na licu mjesta iz stavka 1. donose se delegiranom odlukom ako su ispunjeni kriteriji za donošenje delegiranih odluka iz članka 4.

4. Odluke o provjerama internih modela iz stavka 1. donose se delegiranom odlukom ako su ispunjeni kriteriji za donošenje delegiranih odluka iz članka 5.

5. Odluke o nadzorima na licu mjesta i odluke o provjerama internih modela ne donose se delegiranom odlukom ako složenost procjene ili osjetljivost pitanja zahtijevaju njihovo donošenje u skladu s postupkom neisticanja prigovora ili ako nadzorna procjena tih odluka izravno utječe na nadzornu procjenu druge odluke koja se donosi u okviru postupka neisticanja prigovora.

6. Negativne odluke o nadzoru na licu mjesta i negativne odluke o provjerama internih modela ne donose se delegiranom odlukom.

Članak 4.

Kriteriji za donošenje delegiranih odluka o nadzoru na licu mjesta

1. Odluke o nadzoru na licu mjesta donose se delegiranom odlukom samo ako pripadaju jednoj od ili više sljedećih kategorija i ako je ispunjen jedan relevantan kriterij ili više njih koji su određeni za tu kategoriju.

(a) Odluke o otkazivanju planiranih nadzora na licu mjesta: te se odluke donose delegiranom odlukom ako se planirani nadzor na licu mjesta ne može provesti ili je postao nepotreban zbog jednog od ili više sljedećih razloga: (i) promjena u unutarnjem ustrojstvu ili vlasništvu nadziranog subjekta zbog koje nije moguće provesti nadzor na licu mjesta, (ii) nespremnost nadziranog subjekta za nadzor na licu mjesta u planiranom razdoblju prema vlastitoj izjavi;

(b) Odluke o promjeni naziva subjekata obuhvaćenih opsegom nadzora na licu mjesta: te se odluke donose delegiranom odlukom ako je određenu odluku potrebno donijeti nakon što ESB bude obaviješten o (i) promjeni vlasništva nad nadziranim subjektom, ili (ii) promjeni naziva nadziranog subjekta;

(c) Odluke o smanjenju opsega planiranih nadzora na licu mjesta: te se odluke donose delegiranom odlukom ako se planirani nadzor na licu mjesta ne može provesti u opsegu koji je izvorno planiran ili zbog jednog od ili više sljedećih razloga: (i) nedostupnost resursa za SSM za provođenje nadzora na licu mjesta, (ii) promjena u unutarnjem ustrojstvu ili vlasništvu nadziranog subjekta zbog koje nije moguće provesti nadzor na licu mjesta, (ii) nespremnost nadziranog subjekta za nadzor na licu mjesta u planiranom razdoblju prema vlastitoj izjavi;

(d) Odluke kojima se ispravljaju administrativne pogreške i ostale očite netočnosti u odluci o SEP-u: te se odluke donose delegiranom odlukom ako ispravci ne utječu na opseg planiranog nadzora na licu mjesta.

2. Voditelji radnih jedinica procjenjuju prikladnost izmjena odluke o SEP-u za nadzore na licu mjesta uzimajući u obzir svrhu nadzora na licu mjesta, potrebu za djelotvornim i učinkovitim provođenjem nadzora na licu mjesta, dostupnost resursa za SSM i sve relevantne promjene koje utječu na nadzirani subjekt.

Članak 5.

Kriteriji za donošenje delegiranih odluka o provjerama internih modela

1. Odluke o provjerama internih modela donose se delegiranom odlukom samo ako pripadaju jednoj od ili više sljedećih kategorija i ako je ispunjen jedan relevantan kriterij ili više njih koji su određeni za tu kategoriju.

(a) Odluke o otkazivanju planiranih provjera internih modela: te se odluke donose delegiranom odlukom ako je određenu odluku potrebno donijeti u skladu s (i) opozivom zahtjeva nadziranog subjekta za početnu uporabu ili bitnu promjenu ili produženje internih modela (dalje u tekstu: „zahtjev”), (ii) izmjenom zahtjeva, (iii) zahtjevom za odgodu odluke o primjeni; ili ako planiranu provjeru internih modela nije moguće provesti zbog nedostupnosti resursa za SSM za provođenje provjere;

(b) Odluke o promjeni naziva subjekata obuhvaćenih opsegom provjera internih modela: te se odluke donose delegiranom odlukom ako je određenu odluku potrebno donijeti nakon što ESB bude obaviješten o (i) promjeni vlasništva nad nadziranim subjektom, ili (ii) promjeni naziva nadziranog subjekta;

(c) Odluke o izmjeni opsega planiranih provjera internih modela: te se odluke donose delegiranom odlukom ako se određena odluka donosi u skladu s opozivom ili izmjenom zahtjeva nadziranog subjekta;

(d) Odluke kojima se ispravljaju administrativne pogreške i ostale očite netočnosti u odluci o SEP-u: te se odluke donose delegiranom odlukom ako ispravci ne utječu na opseg planirane provjere internih modela.

2. Voditelji radnih jedinica procjenjuju prikladnost izmjena odluke o SEP-u za provjere internih modela uzimajući u obzir zahtjev za pokretanje provjera koji je podnio nadzirani subjekt, potrebu za djelotvornim i učinkovitim provođenjem provjera, dostupnost resursa za SSM i sve relevantne promjene koje utječu na nadzirani subjekt.

Članak 6.

Stupanje na snagu

Ova Odluka stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Sastavljeno u Frankfurtu na Majni 10. ožujka 2023.

Predsjednica ESB-a
Christine LAGARDE